LO FORN d'en Pere Pastera

SAYNETE DE COSTUMS VILATANAS

EN UN ACTE Y EN PROSA

ORIGINAL DE

R. RAMON Y VIDALES

Estrenat ab gran éxit en lo *Teatre Catalá* (Romea)
la nit del 5 de Abril de 1904

Preu UNA pesseta.

BARCELONA
ANTONI LÓPEZ, EDITOR, LLIBRERIA ESPANYOLA
20, Rambla del Mitj, 20
1904

LO FORN D' EN PERE PASTERA

LO FORN
d'en Pere Pastera

SAYNETE DE COSTUMS VILATANAS

EN UN ACTE Y EN PROSA

ORIGINAL DE

R. RAMON Y VIDALES

Estrenat ab gran éxit en lo *Teatre Catalá* (Romea)
la nit del 5 de Abril de 1904

VENDRELL
Imprempta Ramon germans y nebot, Teatro, 18
1904

REPARTIMENT

LLUISETA,	20 anys.	. .	Sra. Jarque.
RITA,	45 »	. .	» Parreño.
CINTETA,	38 »	. .	» Clemente.
MALENA,	35 »	. .	» Morera.
CRISTINA,	30 »	. .	» Forest.
JANOTA,	35 »	. .	» Baró. (A.)
PONA,	40 »	. .	» Dinarés.
PERE,	50 »	. .	Sr. Capdevila.
MAGINET,	22 »	. .	» Domenech.

Algunas donas concurrentas al forn.

Direcció artística, Jaume Capdevila.

La acció en una vila del Panadés.

Dreta y esquerra las del actor.

Pere, va en cos de camisa, pantalón de color clar y mocador lligat al cap.

Maginet, també en cos de camisa, portant un devantalet com el que solen usar los fadrins confiters.

Lluiseta, vestirá de noya menestrala del dia, portant devantal gran que li tapi 'l devant de la falda.

Rita y *Cinteta,* de sach, faldillas, devantal y mocador al cap. Las altras donas vestirán més apagesadas.

Los *feynadors* son unas posts d' uns quatre pams de llargada per un d' ample, que serveixen pera portar las cocas al forn.

ACTE ÚNICH

Planta baixa d' una casa rónega, de parets fumadas y foscas, ab porta al foro que dona al carrer. Tota la banda dreta estará ocupada per una taula llarga, arrambada á la paret, y una pastera oberta, ab cedás y demés accessoris, y un cantiret sobre la taula A la esquerra, primer terme, una porta que figura comunica ab lo departament del forn.

Alguns sachs plens, feixos de rama, garbells y altres utensilis propis d' un forn, convenientment distribuhits per la escena, y també una escombra. Un parell de banchs petits y algunas cadiras ordinarias.

ESCENA PRIMERA

LLUISETA, MALENA, CRISTINA, PERE y duas ó tres donas més La primera devant de la pastera passant farina, y las altras donas, devant del tauleil, endressan los seus útils de pastar, tapant ab draps las cocas que figura tenen sobre 'ls feynadors, que després pendrán. Pere las apressa.

PERE Vaja, cansoneras!... Enllestiu, qu' han de venir las de segona fornada.

MALE. Ahont diastre hi posat el cetrill del oli?

LLUIS. Si 'l teniu al vostre devant, dona!

MALE. ¡Ay, Santa Llucia gloriosa ens guardi la vista y la claretat per tota!...

PERE Prou, prou!... Ja me la dirás un altre dia la oració de Santa Llucia. Ara es qüestió de resar la de sant enllestím.

CRIST. Sembla que us fem nosa.

PERE. Nosa, no; ¡reira de bet sangrat qué teniu pare que tremoleu!... pero sí voldria que ja haguessiu tocat el dos!

MALE. *(Ap. á una de las donas.)* Sabs per qué frisa? Perque ab las de segonas hi pasta la viuda Rita, ¿comprens?...

LLUIS. *(Deixant la pastera.)* Com que encara tenim d' anar á buscar las pastaradas de las de segonas.

PERE Y la feynada que m' heu donat avuy: sembla que totas us heu contrapuntat qui faría més cocas.

LLUIS. Y tant que amohina una fornada massa carregada de cocas.

PERE La que n' ha fet menos, n' ha fetas tres.

MALE. Esteu de molt *pocus amigus* avuy, Pere.

CRIST. Y la mala má que té! Lo meu pá ha surtit tot recremat de la sola y recuyt de sobre.

PERE Millor, dona, millor; aixís semblará que mengis borregos de Vilanova.

LLUIS. El forn que anava una mica massa fort.

PERE Es que porta massa foch á dintre.

CRIST. Ja dóna forsa gust menjá 'l pá, que Deu nos en dó, massa ressech.

PERE Que vols dir que no 'l posas á la finestra perque l' ayre l' acabi de ressecar?

CRIST. Aixó quan es massa tou.

MALE. Sí, no li posis y dóna 'l tou á la canalla de casa, ja veurás quina destrossa 'n farán.

CRIST. Y 'ls meus? Treginan una barra que ni la d' embarrar la porta del carrer.

PERE Feulos tirar per ministres.

MALE. El mitjá de casa, ja ho es prou d' espavilat, ja: no vol anar á estudi y 'l faig anar á arreplegar fems, y no hi ha dia que no me 'n arreplegui tres ó quatre sanalladas.

PERE Donchs que segueixi per aquest rengló, que ja fará carrera. Heu enllestit?

MALE. Si, home; ja 'ns ananém.
PERE. Vaja, donchs, fins á la setmana entrant.
CRIST. Si Deu vol!
MALE. Adeu siaus!
LLUIS. Que aprofiti 'l pá, que Deu nos en dó!
MALE. Gracias!...

Se 'n van, prenent cada una el seu feynador ab las cocas tapadas com se ha dit, cetrill, algún plat, etz.

ESCENA II

LLUISETA y PERE

PERE Desitjava quedar á solas ab tú per parlarte.
LLUIS. Y aixó, que hi ha alguna novetat, pare?
PERE Y grossa! Tens de rompre las tevas relacions ab el xicot de la viuda Rita.
LLUIS. Qué!. . Qué diheu?... Que renyeixi ab el Maginet?
PERE Sí!... Avuy mateix, que vindrá á coure carquinyolis, li donas las dimisorias.
LLUIS. Pero, per qué, pare?
PERE Per qué?... ¡Reira de bet sangrat qué teniu pare que tremoleu!... Perque... ja ho sé jo, per qué!
LLUIS. Pero, jo nó ho sé! y 'm sembla que tinch dret á saberho, perque soch l' interessada.
PERE Per ara, ja sabs prou.
LLUIS. Donchs, vull sapiguer més; que 'l saber, diu que no ocupa lloch. Unas relacions que véyeu ab tan bon agrado, que fins pensavau en fer dos casaments casantvos vos ab sa mare, no 's trencan aixís com aixís, de bóbilis bóbilis.
PERE Ja veurás; per haver de pastar, tan se val que tot fem cocas. Que vol dir: que tant l' un com l' altre casament son impossibles.
LLUIS. Pero, per qué?

PERE ¡Reira de bet sangrat!... No 'm fassis enrahonar!... y, vaja, ja n' hi ha prou en que jo sápiga lo que sé.

LLUIS. Pero, qué es lo que sabéu?

PERE T' ho diré, donchs: Sabs que jo, no més que per qué tú, al casarte ab el Maginet, no haguessis tingut de separarte del meu costat, hauría fet el gran sacrifici de casarme ab sa mare!

LLUIS. No, pare; el sacrifici no l' hauríau fet per mí; l' hauríau fet per vos; perque la Rita us agrada forsa.

PERE Qué sabs tú!.. ¡Reira de bet sangrat qué teniu pare que tremoleu!...

LLUIS. Je, je, je! .. Prou que ho sé!... Si quan parléu d' ella, ho feu ab una bocassa que us hi passaría la pala d' enfornar pans de sis lliuras.

PERE ¡Lluiseta, Lluiseta!... Que 'm faltas al respecte!...

LLUIS. Y l' alabéu fins als nuvols, dihent: té una cara, que ni cap senyora!... quan camina, ho fa ab tanta magestat que sembla una Mare de Deu y un home fins tot tremola!

PERE Donchs, bé: aquesta dona, que fins avuy m' havia semblat una Mare de Deu, hi sapigut qu' era... *(Abaixant la veu.)* una mala bagassa!

LLUIS. ¡Que la Rita, era!... ¡Y ara, pare!...

PERE Sí, filla, si!... Sápigas que hi ha nits, *(Ab misteri.)* en que un home entra á casa seva per la porta del hort!

LLUIS Quí us ha dit semblant cosa, pare?... No ho crech!... A la mare del Maginet se l' ha tinguda sempre per una dona molt honrada!

PERE Las apariencias enganyan de vegadas. M' ho ha assegurat una persona que no 'm deu enganyar: ta tia Tana, ma germana.

LLUIS. Y, cóm pot assegurarho?

PERE Perque ella mateixa li ha vist entrar. Tampoch ho volía creure quan va dirli la Cinteta; y aná uns quants días seguits, després de sopar, á casa d' aquesta, fins la nit passada que desde la finestra que dona enfront del hort de ca la Rita, va veure, efectivament, com un home, allá 'ns á quarts d' onze, obría la porta, atravessava l' hort, y 's ficava á casa.

LLUIS. Oh!... ¿y no 'l conegueren?

PERE No; pero pensan qui es.

LLUIS. Es tan gros aixó, pare, que no sé si ho cregui!

PERE Ta tía no diría una cosa per un' altra.

LLUIS. Veritat... Pero jo no sé per qué 'l Maginet y jo, hem de pagar culpas d' altre.

PERE Per alló que diuhen: que dels pecats dels pares, els fills ne van geperuts. Y prou! Ja t' hi dit lo que fa 'l cas.

LLUIS. Donchs, no, no y no será lo que voleu de que renyeixi ab el Maginet!

PERE ¡Reira de bet sangrat qué teniu pare que tremoléu!... Será, perque ho vull jo!

LLUIS. Donchs, també 'm faré sagrestar!

PERE Fas bé de dirho, perque aixís qualsevol dia que 'l teu pastelero vinga á coure marengas ó carquinyolis, l' agafo, l' enforquillo, l' enforno y 'l rosteixo com un gall d'indi!

LLUIS. *(Ploriquejant.)* ¡Ves, pobre Maginet!... ¡Quina culpa hi té ell, y jo!...

PERE No 'm vingas ab ploramicas!... y, apa, cap allá dintre, y comensa á endressá 'l pastador, que aviat vindrán las segonas.

LLUIS. Ves, pobre Maginet!... Jo no hi vull renyir, perque l' estimo!... *(Entra, plorant, al departament del forn.)*

ESCENA III

PERE, y aviat, MALENA.

PERE ¡Vaya si hi renyirás!... Donchs, no faltava més, ¡reira de bet sangrat!... Al forn del Pere Pastera, mana 'l Pere!

MALE. (*Vé portant un pá moreno.*) Bon dia!... Caramba, Pere, tinguéu una mica més de cuydado ab las pastaradas!

PERE Y això, qué 't passa Malena?

MALE. Que m' heu cambiat un pá: aquest no es meu, teníu.

PERE (*Prenentlo.*) Si, vaja; será de la Cristina, y ella 'n tindrá un de teu. Com que pastéu igual classe, no es estrany confondre'ls.

MALE. (*Mortificada.*) Que pastém igual classe!.. Fugíu d' aquí!... No l' hem pastat may á casa un pá tan trist, que Deu nos en dó! pastém mestall! Si fins m' hi jugaría que aquest pá, es de farina de ségol.

PERE No tant, Malena, no tant!...

MALE. ¡Y ara, que teníu pá al ull?

PERE No, que 'l tinch á la má, veus?

MALE. Gracias á Deu, á casa pastém un pá, que per gustós no enveja res al de la fleca.

PERE Bueno, dona; l' aniré á cambiar; tot fos de tan bon arreglo.

MALE. Y ben depressa que vull el meu!... ¡Que pastém igual!... ¡Fins me 'n donaría vergonya!...

ESCENA IV

Los mateixos, y CRISTINA, que porta també un pá.

CRIST. Deu vos guart!

PERE Aquí la tens.

CRIST. Pere, teníu aquest pá, (*li dona.*) que no

es meu. No 'n menjém á casa de pá d' ordi.

MALE. Qué diu?...

PERE Té; ves si es el teu. (*á Malena, donantli el pá.*)

MALE. Sí que ho es. (*el pren.*)

PERE Y aquest el teu? (*igual á Cristina.*)

CRIST. El mateix. (*el pren.*)

MALE. Qué deyas, que aquest pá era d' ordi?

CRIST. Bé 's veu prou; no més cal mirarlo.

MALE. Fugíu!... El seu es de blat xeixa!

CRIST. No!... es de farina de llubins!

MALE. Pot ser sí que n' hi barrejas.

PERE Prou!... No teniu cada una 'l vostre pá? Donchs, apa!... á portar l' esmorsar al tros, que 'ls vostres homes ja 'l deuhen esperar.

CRIST. Tú sí, que hi barrejas farina de guixas.

MALE. Aixó no m' ho dirías á la cara!

CRIST. No; t' ho dich... al clatell!

MALE. Ahont va aquesta poca solta!

CRIST. A qui diu poca solta aquesta poca vergonya! (*Amenasantse ab els pans.*)

PERE Eh!.. ¡Alto, alto!.. (*Interposantse.*) Prou!. ¡Reira de bet sangrat!...

MALE. Ahont va aixó!... ¡Que hi barrejo farina de guixas!...

CRIST. Preguntho á la Cinteta, que li va dir el moliné del Moli Baix!

MALE. ¡La Cinteta ha dit aixó?... ¡Tan embustera ets tú com ella!

PERE Vaja, prou!... O sino á cops d' escombra vos acompanyo al carrer!

ESCENA V

Los mateixos, y LLUISETA.

LLUIS. Qué son aquests crits?

CRIST. Aquesta ximple que...

MALE. (*Amenassantla.*) Si tornas á dirme xim-

ple t' enforno 'l pá dintré 'l cervell!

CRIST. ¡Ximple!, ¡ximple!, ximple!...

MALE. Té!, té!, té!... (*Pegantli cops ab el pá.*)

CRIST. Oy!... ay!... oy!...

Pere y Lluiseta las descomparteixen, quedant la segona consolant á Cristina que s' ha deixat caure, gemegant, en una cadira.

LLUIS. ¡Malena!...

PERE ¡Tú, malandando!... ¡Prou!...

MALE. Que vagi dihent que soch ximple!

PERE (*Espenyentla cap á fora.*) ¡Apa!... Vésten!

MALE. Poca vergonya!...

PERE ¡Calla, si pots!...

MALE. Y encara li donéu rahó?

PERE ¡Reira de bet sangrat!... Ves de no ferme enfadar á mí!...

MALE. No 'm contéu més com á parroquiana! (*Se 'n va.*)

PERE ¡Ni may que t' acostis!...

ESCENA VI

LLUISETA, CRISTINA y PERE

LLUIS. Vaja, Cristina; sosseguéus, dona.

CRIST. ¡Oy, del ull! ..

LLUIS. Un petit blau, que no será res: una mica d' aygua fresca. (*Pren lo canti y li xupa l' ull ab aygua.*)

PERE Després dirán que 'l pá no fa mal.

CRIST. Ja es fora aquella bruixota?

PERE Sí; ja ha marxat.

CRIST. (*Alsantse.*) Se recordará de mí!...

LLUIS. Dexeuho corre y no hi penséu més.

CRIST. Sino hagués sigut lo cop de pá al ull, prou li repico l' esquena com un matalás!

PERE Vaja, ves, y no li diguis may més ase ni bestia.

CRIST. Això nó li diré!... pero sí que li esplicaré un qüento!...

LLUIS. Més valdrá que ho deixèu corre, dona.

CRIST. Oy!... ¡Quina una jo!

PERE Primer consultho ab el coixí.

CRIST. Ca!... Ara mateix hi vaig!... Ja ho sentiréu á dir!

LLUIS Pero, dona!...

CRIST. Jo us prometo que 'l seu.... dallonsas, veurá la meva cara!

(*Marxa decidida.*)

LLUIS. (*Desde la porta.*) Cristina!... Escoltéu!...

PERE Déixala anar!...

LLUIS. Va molt enfutismada.

PERE Ja hi están fetas á esgatifinyarse.

LLUIS. Vaya uns génits!

PERE Son dugas pessas que si m' embrutas te enmascaro.... Vaig á buscar el pá de las segonas, y si vé 'l minyó, ja ho sabs, eh?: que fins aqui heu arribat.

LLUIS. Pero, pare!...

PERE ¡Pero, romansos!... Tan se val que diguis santa com salve: te torno á dir que no ho vull y no será; que al forn del Pere Pastera, mana 'l Pere!

(*S' en va pel foro.*)

ESCENA VII

LLUISETA, y aviat MAGINET.

LLUIS. Ves, ara, quina culpa hi tenim nosalres si la mare del Maginet... Vaja, ni ho crech, ni ho puch creure!... y ho tindría de veure pels meus propis ulls per fermho creure! Una dona més bona que 'l pá de xeixa!... ¡Vaja, no pot ser!...

(*Ve Maginet, portant unas quantas llaunas ab pastas per coure.*)

MAGI. Bon dia, Lluiseta!...

LLUIS. Ay!... ¿Ets tú?

MAGI. Y donchs, qui vols que sigui. (*Deixa las llaunas sobre la taula.*) ¿Que no t' ha dit

res, ni t' ha avisat per endavant el teu nas?

LLUIS. El nas?... Qué m' havía de dir?

MAGI. Ja veurás, (*acostantshi.*) dónam una ensumada... allá hont vulguis, no miris ahont.

LLUIS. Fuig d' aquí!.. (*Retxassantlo.*)

MAGI. Te recrearías ab los olors de confituras. Vinch tot jo perfumat. Figura't que tot lo dematí que m' estich al peu del perol confeccionant peras de confitura, embolcallat ab los aromátichs vapors que 's desprenían de la bullició del sucre y...

LLUIS. Ay, noy; qu' estás poétich.

MAGI. Quan me trobo devant teu, la inspiració se 'm sobrix per tot arreu.

LLUIS. Donchs, mira; si tú has passat lo dematí entre 'ls dolsors de las confituras, jo l' hi passat entre amargors y ab els ulls ploriquejant.

MAGI. Ja sé per qué.

LLUIS. Ho sabs?... Que has vist al pare?...

MAGI. No; pero 'm penso 'l que és: Es que las donas que han pastat avuy, han fet moltas cocas enramadas ab ceba y...

LLUIS. ¡Ximple!... ¡poca solta!...

MAGI. ¡Moltas gracias, pel favor!... Y donchs, qué ha passat?

LLUIS. Que 'l meu pare m' ha ordenat resoludament... que trenqui las mevas relacions ab tú!

MAGI. ¡Ay, pobre de mí desgraciat!.. y perqué?

LLUIS. Perque... (qué li diré ara!...) perque diu que ta mare... té massa mal génit.

MAGI. ¡Y qué n' hem de fer nosaltres del génit de la mare!... No 'l necessitém per res per estimarnos!

LLUIS. Es lo que jo li he dit; pero no hi ha valgut; y m' ha ordenat que avuy mateix, (*ploriquejant.*) te despedís per sempre!

MAGI. Ah, no!... Si 'm tinch de despedir de tú

per sempre... ¡será per sempre! En lloch de ficar al forn aquestas llaunas de carquinyolis... ¡m' hi ficaré jo!

LLUIS. Pots estalviarte 'l ferho.

MAGI. Per qué?...

LLUIS. Perque 'l pare diu que sino rompém nostras relacions... ¡t' hi ficará ell al forn!

MAGI. ¡Cristo, quina animalada!... Aixó sería una barbaritat!... Y donchs, qué farém, Lluiseta?

LLUIS. Qué ho sé jo; si estich tan trastornada!.. Ja veurás; per de prompte, farém veure que estém renyits.

MAGI. ¡Macatxum, macatxum!... Jo no ho podré resistir!...

LLUIS. Pero, home; será de mentidetas: entre tant, pot ser el pare... y desprès, sabs que jo t' estimo.

MAGI. Si; pero jo t' estimo més.

LLUIS. Oy que no!

MAGI. Que sí!

LLUIS. Que no!

(*Repeteixen algunas vegadas el sí y el no, acompanyantlos ab un accionat de bras*)

ESCENA VIII

Los mateixos, y CINTETA, pel foro.

CINTE. Ay, ay!... que juguéu á la morra?

LLUIS. Ay!... (*Sorpresa.*)

MAGI. (Ahont va aquesta estripa-cuentos!)

LLUIS. Hola, Cinteta; que ja heu fet pá?

CINTE. De las sis del matí que está fét: encara espero que 'l vinguéu á buscar.

LLUIS. Ay, ay!... Qu' erau de la fornada de primeras?

CINTE. Vosaltres diréu. ¿Que no hi es ton pare?

MAGI. Que está bé 'l forn per coure aquestas pastas, Lluiseta?

LLUIS. Sí, y fesho desseguida, que després hem de coure pá.

MAGI. Tot seguit! (*Pren las llaunas y entra al departament del forn.*)

CINTE. Donchs, que hi es ó no hi es ton pare?

LLUIS. Es á buscar el pá de las segonas. Ara deurá anar á casa vostra. ¿Que haviau de pastar de primeras?

CINTE. No ho sé!... Bé ho vaig demanar ahir. Ja 't dich jo que ton pare, d' un quant temps ensá, cuyda molt poch de contentar als parroquians.

LLUIS. Si qu' ho estranyo que hagi tingut aquest descuyt.

CINTE. Si la viuda Rita, la mare del teu xicot, hagués tingut de pastar de primeras, no se 'n hauría descuydat ton pare; pero crech que avuy pasta de segonas.

LLUIS. Sí; pero per nosaltres tothom es igual.

CINTE. (*Ab retintin.*) Avans sempre pastava molt dematí, de primeras; pero aquesta nit passada pot ser ha tingut... de vetllar un malalt, y no s' ha pogut llevar massa dematí per fé 'l pá; ¿comprens?

LLUIS. No; no comprench res, ni m' interessa compendreho.

CINTE. Ya!... Jo 'm pensava que sí, perque com t' ha d' ésser sogra, y segons diuhen, pot ser fins madrastra y tot, ¿sabs?...

LLUIS. Hi ha personas que 's cuydan més del vehí que de casa seva, y enrahonan més de lo que haurían d' enrahonar.

CINTE. Ja tens rahó, ja; pero, ¿quí 'l fa callar el dir de la gent?... y després, sempre hi há malas llenguas.

LLUIS. Si!... y fins n' hi há alguna que pica més... que la d' escorpit!

CINTE. (Axó deu anar per mí.) Donchs, si: venia per saber si tinch de coure, ó no.

LLUIS. Ja us hi dit que sí, y 'l pare... miréuse'l!

ESCENA IX

Las mateixas, y PERE, que vé portant una post al cap, que figura plena de pans per coure, tapats ab una flassada.

PERE Hola, Cinteta!.. Ara vinch de casa teva; aqui porto 'l teu pá.

CINTE. Ja era hora... De las sis del dematí que está fet. Surtirá un pá tot assegut.

PERE Que volias ser de primeras?... *(Encara té la post al cap.)* ¡Lluiseta, dona!... Ajudam á descarregar la post!

LLUIS. Ay!... Dispenséu; no m' hi havía atalayat.

(L' ajuda á baixar la post, que deixan á terra.)

PERE Ahont tenías el cap?

CINTE. El devía tenir... allá dintre, 'l forn.

PERE Pobre cap, que 'l tingués una estona no més dintre 'l forn! No patiría may més la boca de mal de caixal.

CINTE. Voléu fer lo favor de dirme, per qué no hi sigut de primeras?

PERE T' ho diré *claritu*, ja sabs que no tinch pels á la llengua: Perque dugas vegadas seguidas ho havías d' ésser, y no t' has llevat á fer pá, enredantme las fornadas de primeras y las de segonas. Ja ho sabs, ara.

CINTE. No sabía que 'l que paga, no pogués...

PERE Calla, calla!... Que encara t' hi fet un favor, estalviante que 't llevessis massa dematí.

CINTE. Ay, Pere!... Veig que 'l llegir vos fa perdre l' escriure.

PERE Ja veurás, no 'm vingas ab indirectas... perque 'l *cielu está nubladu*.

ESCENA X

Los mateixos, y JANOTA y PONA. Venen portant ansa per ansa un pané, y darrera d' ellas venen tres ó quatre donas més Totas portarán lo feynador, com també algún plat ab minestra pera las cocas, y alguna també cetrill d' oli, de llauna. Se colocarán totas devant la taula y la pastera, trafiquejant en ellas y simulant arreglar las cocas

PONA Bon dia y bonhora!
JANO. Ja heu esmorsat, Pere?
LLUIS. Ja ho hem fet, ja.
PERE Ah!... Ja van venint!... Aném per feyna, que l' any es curt.
CINTE. Vaig á buscar las cocas.
PERE Vés, y no triguis.
CINTE. Ni cinch minuts... Adeu siau!...
PONA Adeu, Cinteta!
PERE *(A Lluiseta.)* Agafa la post, Lluiseta, que l' entrarém allá dintre.
(L' entran al departament del forn.)

ESCENA XI

JANOTA, PONA y las demés donas que han vingut ab ellas.

PONA Avuy també pasta la viuda Rita, que diuhen que 's casa ab el Pere.
JANO. Bé ho he sentit á dir, que diu si farán dos casaments.
PONA Ho trobo bastant ben encertat.
JANO. Qué vols que 't diga: me sembla que no lligarían.
PONA Prou!... El Pere es tan trempat, que si fos oli fins lligaría ab l' aygua.
JANO. Pero, vols dir que ja es cosa feta?
PONA Jo crech que 's més conversa de la gent que no pas altra cosa; alló de *dichu man dichu*, ¿sabs?

JANO. Bé, sí; com que 'ls seus xicots festejan, y ell y ella son viudos...

PONA La gent ha dit: ¡Terra roja descoberta!

JANO. Calla, que tornan!...

(Se posan á taratlejar una cansó. Pere y Lluiseta apareixen enrahonant.)

ESCENA XII

Las mateixas, y PERE y LLUISETA, y més tart RITA.

PERE Ja li has dit al Maginet, eh?

LLUIS. Sí!... *(Somiquejant.)*

PERE Bueno, bueno; no somiquis!... Y qué te ha dit?

LLUIS. Que... bueno.

PERE Bueno?... ¡Bueno!... *(Ab un arronsament d' espatllas.)* ¿Cóm marxa aixó?... *(A las donas.)* Que feu gayres cocas?

JANO. Jo cap; més m' estimo esmersar la pasta en pá.

(Las altras donas contestarán: Jo una. Jo dugas.)

PONA Jo dugas: una ensucrada y una altra ab espinachs y ceba y mitja dotzena de llonsas de pobre: arengadas!

PERE Vianda saludable! Pochs pobres trobaréu que pateixin d' aquest mal que 'n diuhen dolor d' estómach.

PONA Aixó es malaltía de rich.

JANO. El Sr. Rector diu que també 'n pateix.

PERE Li deuhen agradar las viandas fortas.

(Vé Rita portant un feynador tapat ab un tovalló.)

RITA Deu vos guart de mal!...

LLUIS. Bon dia, Rita!

JANO. També sou de las nostras avuy?

RITA Ja veurás; vé com vé

LLUIS. Que portéu la coca llesta?

RITA Sí, Lluiseta.

LLUIS. Donéumela, que la portaré allá dintre.
RITA Té, bona minyona.

Li dona 'l feynador, que Lluiseta entrará al departament del forn. Pere, tot fent el desentés, la mira de reull, y al últim se 'n va darrera Lluiseta tot dihent:

PERE (¡Quina llástima, tan gotjot que fa encara!...)
PONA *(Ap. á las donas.)* Sembla que 'l Pere l' ha rebuda molt fredament.
JANO. Oytal! ..
RITA Qui pasta més de segonas avuy?
PONA Crech que ja som totas aquí.
JANO. La Cinteta, també.
PONA Ah, sí!... la Cinteta.
RITA Aquell *malandandu?*
PONA No us heu portat may bona voluntat vos y la Cinteta.
RITA No ha sigut sant de la meva devoció.

ESCENA XIII

RITA, PONA, JANOTA, LLUISETA y MAGINET, que porta las llaunas. Pona, Janota y las altras donas, durant tota aquesta escena y la següent, entrarán y surtirán del departament del forn, ahont hi portarán los feynadors ab las cocas y tot lo demés.

MAGI. Hola, mare!...
RITA Tú ets aquí?... No t' hi sabía.
LLUIS. Ha portat carquinyolis al forn.
MAGI. Y encara tinch de tornar. Pren un carquinyoli, Lluiseta.
LLUIS. Pot ser te renyarían si 'l trobavan á faltar.
RITA Prenlo, dona; no li despreciis.
LLUIS Vaja, donchs; el prench.
(Ne pren un y se 'l menja.)
MAGI. Y sí, dona; encara que estiguém renyits.
RITA Què dius?... Bah!. . renyinas d' enamorats.
MAGI. No, mare; m' ha donat las dimisorias.

LLUIS. No 'l creguéu!... Es que...
RITA Ah!... Aixís hi há algo.
MAGI. A casa vos ho esplicaré, mare.
LLUIS. Tú te 'n guardarás prou de dir res!
RITA Y per qué no m' ho ha de dir?
LLUIS. Perque es una tontería del pare que...
MAGI. Ja, ja, ja!... No vols que jo li digui y tú li vas dihent de mica en mica.
RITA Digas, digas, Lluiseta.
MAGI. Me 'n vaig, que pensarán que m' hi perdut... y cóntali tot, sents?... (*S' en va.*)

ESCENA XIV

Los mateixos, menos MAGINET, y aviat PERE

RITA ¿Qué heu tingut?
LLUIS. Ab ell no res.
RITA Y ab ton pare?
LLUIS. Tampoch res; pero... no sé... m' ha dit que... veuría ab gust que... per ara suspenguessim nostras relacions.
RITA Ay, ay!... Si que 's estrany!.. y per qué?
LLUIS. Per això 'm sembla que no será res més qu' una raresa del pare.
RITA Pero.. calla, aqui vé. (*A Pere que torna.*) Escolta, Pere: qué 'm diu la Lluiseta, que diu que li has dit...
(*Lluiseta s' aparta, deixantlos sols.*)
PERE Qué?... (*Fent lo desentés.*)
RITA Aixó, de que no volías qu' ella y 'l Maginet!...
PERE Ah, sí!... Veurás, veurás!... Aquest parell de xicots... ¿sabs?... (*No sabent qué dir. Pona y Janota se troban en escena.*)
PONA Janota; ajudam á portar aquest cove.
JANO. Prou!... Agafa. (*L' entran á dintre.*)
RITA Qué?... Digas!...
PERE Son canallota encara. El teu tot just ha acabat l' aprenentatje y...

RITA Y qué?... No vol dir aixó que 's tingan de casar á corre-cuyta; pero no sé 'l per qué han de rompre las sevas relacions amorosas.

PERE Com que t' hi sentit á dir més d' una vegada, qu' una volta 'l Maginet acabés l' aprenentatje volias portarlo á Barcelona pera perfeccionarse en l' ofici de confiter...

RITA Sí, y li portaré! y qué?

PERE Que aixó d' estar separats .. ¿sabs?...

RITA Millor!... No dius que son joves encara?

PERE Sí... sí!... Aixó mateix!... sí!

RITA Donchs, entra en lo teu plan y en lo meu. Quedant la Lluiseta aqui, estimantsela ell com se l' estima, no será fácil que se m' esgarrihi darrera d' alguna mala mossota de ciutat.

PERE No... sí!... en aixó, sí; tens rahó sobrada!... ja ho crech; pero... ja veurás; no es aquesta ocasió de parlarho, perque... calla; ve la Cinteta.

ESCENA XV

RITA, LLUISETA, PONA, JANOTA, PERE *y* CINTETA, que ve ab lo feynador *y* demés utensilis.

CINTE. Deu vos dó bon dia! *(Va á la taula hont deixa lo que porta.)*

PONA Y bonhora, Cinteta!

RITA (Me sembla que 's un altre 'l motiu.)

PERE (¡Reira de bet sangrat!... Vaja, que fa gotjot encara!)

JANO. Qué diuhen de nou pel poble, Cinteta, tú que tot ho sabs?

CINTE. Uy, uy, uy!... No 'n diuhen pocas de cosas!... Ara mateix hi sapigut que la Malena Corraló y la Cristina Pops, han tingut unas batussas que diu que hi ha anat tot.

PONA Bé semblavan prou amigas.

JANO. Donchs, qué han tingut?

CINTE. El Pere deu saberho, que diu que las disputas han comensat aqui al forn.

PERE Una tontería que ha vingut de si jo pasto això y tú alló, y de si 'l meu pá es pá y 'l teu... coca. Veusho aquí.

LLUIS. Y la pobre Cristina ha rebut un mal tanto que me li ha deixat un ull vestit de vellut.

RITA No sé cóm hi há personas que tan aviat s' enfilin y 's barallin per tonterías, y se insultin de la manera qu' ellas ho han fet.

PONA Que las heu vistas las barallas?

JANO. Hi erau?... ¡Quína sort!

PONA Vinga, vinga; conteho!...

(*Totas la rodejan, excitantla á que ho conti.*)

RITA Veus'aquí que jo venía cap al forn, quan al passar pel carrer de cala Malena, hi vist devant de casa seva un grupo de donas y canalla, cridant, rihent y xisclant de la manera... que las donas sabém fer; y al mitj del grupo, la Cristina y la Malena, escabelladas y ab els ulls esparverats, que s' estavan barallant.

PONA Que devía ser bonich!

JANO. Y que m' hauría agradat serhi!

LLUIS. Donchs á mí, nó m' hauría agradat!

CINTE. Oh, sí, que diu que ha anat repicat de alló que 's diu!

PONA Y qué mès, qué més, Rita?

JANO. Anéu dihent!

RITA Jo m' hi acostat al grupo; y al sentir las paraulotas que surtían d' aquellas bocas d' infern, y al contemplar aquell parell de fúrias que s' esbatussavan sense pietat, me n' hi donat tanta vergonya y m' ha causat pena tanta, que...

PONA Qué heu fet, qué heu fet, Rita?

RITA Hi passat de llarch, sense volguer veurer ni sentir res més.

Las donas, que escoltavan ab gran atenció é interés, se quedan totas desilusionadas, separantse del costat de Rita.

PERE Has fet molt santament, Rita!

LLUIS. Jo hauría fet igual!

PONA Me pensava qui sab lo que anavau á contar!

JANO. Ay!... qu' heu sigut ruca!...

CINTE (Quina gatamaula que n'hi há d'aquesta!

RITA Donchs, qué volíau; que hagués tirat llenya al foch, com feyan las altras badocas?

PONA No!... veure lo que passava.

JANO. Y ara ens ho hauríau pogut esplicar!

CINTE. Ja us ho contaré jo, que á mí m' ho ha esplicat la Pepa Gravada, que diu que hi era.

PONA Veyám, digas, digas!...

JANO. ¡Ay, filla, que m' agradará!...
(*La rodejan ab curiositat.*)

PERE Enllestir hauríau de fer, que ja tinch el forn á punt.

PONA Esperéuse una miqueta, home!

PERE Donchs, quan deixéu la llengua en vaga, ja avisaréu.

RITA Per estona 'n tens, Pere.

CINTE. Anéu, home!... Ja venim desseguida!

Pere entra al departament del forn. Rita y Lluiseta se han quedat separadas del grupo

ESCENA XVI

Los mateixos, menos PERE

PONA Digas, digas, Cinteta!

CINTE. La Malena diu que s' estava la més tranquila á la porta de casa seva, menjant coca ab espinachs y arengada, quan hi arriba la Cristina, y sense ni dirli, Deu te guart bestia, me li plantifica una solemne bofetada!

JANO. Vaya un saludo!

CINTE. La Malena, un cop refeta de la sorpresa, ¡plaf!... me li planta 'l tros de coca á la cara y, je, je, je!... ja 'm teníu la cara de la Cristina tota plena d' espinachs!... Je, je, je!...

(*Grans riallas de totas las del grupo.*)

PONA ¡Quina fila!...

JANO. ¡Y que m' hauría agradat veurho!...

CINTE. Lo més bonich ha sigut que diu que la arengada li ha quedat enredada ab els cabells y li queya penjant per la galta com una arrecada!... Je, je, je!...

(*Ho celebran ab grans riallas.*)

PONA ¡Quina fatxa!...

JANO. ¡Que m' hauría fet riure!...

RITA Ves, ab qué disfrutan!

LLUIS. Y que 'n son de pocas penas!

CINTE. Y desprès, ja hi han sigut. No ho preguntis lo que s' han dit!

PONA Deu haver surtit tot!

CINTE. No ho preguntis!... Lo que es y 'l que no es!... Fins diu que ha surtit al sol, lo que acostuma estar sempre amagat á la sombra!... Je, je, je!...

PONA Es á dir, que hi ha hagut teló enlayre y tot?...

CINTE. ¡Sí, filla, sí!... Ja pots contar!... Fins han pogut veure que la Cristina, en lloch de lliga-camas, porta dos trossos de veta!... Je, je, je!...

JANO. ¡Ay, filla!... y que m' hauría agradat veurho!...

(*Están una estona que no fant més que riure.*)

RITA ¡Pocas vergonyas!...

LLUIS. ¡Quina mena de gent!

PONA Y qué més; qué més?...

CINTE. Com la cosa s' anava engrescant de mala manera, las han tingut de descompartir; que diu que 'ls hi ha costat!...

JANO. Ja ho crech, filla!

CINTE. Y un cop mitj calmadas, la Malena, ab molta arrogancia, ha dit!...

ESCENA XVII

Los mateixos, y MALENA, que 's presenta á la porta del foro, ab lo mocador del cap caigut á las espatllas, despentinada y la roba una mica descomposta. PERE quan s' indiqui.

MALE. Es aqui la Cinteta?...
CINTE. Eh?... (*Sorpresa.*)
RITA ¡La Malena!...
CINTE. Quí 'm demana?...
MALE. Jo!... ¡Vina 'm aquí!... (*Va per agafarla pel bras.*)
CINTE. ¡No 'm toquis!... y digas, qué vols!
MALE. Vinch per dirte, que 'ts una xerrayre y valenta embustera y poca vergonya!
RITA (*Ap. á Lluiseta.*) Lluiseta, corre!... Digas á ton pare que vingui!
(*Lluiseta va á buscarlo.*)
CINTE. Y quins motius t' hi donat per tractarme tan malament?
MALE. Si tothom t' hi pot tractar, perque de tothom mal parla la teva llengua verinosa!
CINTE. Tú dirás lo que hagi dit de tú.
MALE. Tan poca memoria tens?... Qué li vas dir á la Cristina, de si al pá que jo pastava hi barrejava farina de guixas?...
CINTE. Y tot aixó es lo que sabs que hi dit de tú?
MALE. ¡Reira!... ¡No sé quin Deu me deté!... (*Volentseli tirar á sobre. Venen Pere y Lluiseta.*)
RITA ¡Malena!...
PERE ¡Qué 's aixó!... Ja hi torném á ser?...
CINTE. Si ho vaig dir, va ser perque 'l moliné del Molí Baix m' ho va dir que n' hi havías portat á moldre de guixas.
MALE. Sí que n' hi vaig portar; pero eran per fer farinadas pels porchs!... que son més personas que tú!

CINTE. Si has vingut per insultarme, trobarás sabata en ton peu!

PERE Prou!.. No estich per més rahons á casa!

MALE. Si tú no has fet altra cosa en ta vida que maltractar á tothom!

JANO. Ara m' agrada, ara!...

CINTE. Que jo maltracto?

MALE. Sí!... á tothom!... y dius lo qué es y 'l qué no es!

RITA Malena, dona; déixala estar!

CINTE. Qué voléu vos!... Ningú us hi demana!

MALE. Donchs, li demano jo!... Rita: sapiguéu que també de vos ha mal parlat la seva mala llengua!

PERE Ay, ay, ay!... que aixó s' embolica!...

JANO. Ara vá bé, ara!...

RITA Que ha parlat mal de mí?.. Bueno! Mentres no 'm diga cul-d'-olla...

MALE. Es que 's molt gros lo que ha dit de vos!

RITA Y qué ha dit?...

MALE. Que hi há nits en que un home entra á casa vostra per la porta del hort!

(Rita queda espalmada, mirant ficso á Cinteta, que aguanta la mirada ab descaro.)

PERE Ja ha petat la bomba!

LLUIS. ¡Jesús!... ¡Jesús!...

PONA (¡Miréus la gata maula!...)

JANO. (Me sembla que riurém!...)

RITA *(Acostantse á Cinteta, ab calma aparent.)* Es veritat que has dit... lo que acaba de dir la Malena?...

CINTE. Sí!

RITA Y dihentho... es que ho sabs de cert... ¿veritat?...

CINTE. Tan cert... que jo mateixa ho he vist!

(Moviment de sorpresa en las donas. Rita fa esforsos per aguantarse. Pausa.)

RITA Y... ¿quan ho has vist?...

CINTE. Encara no fá vintiquatre horas: aquesta nit passada!

RITA *(Acostantshi més.)* Aixó es una vil calum-

nia que no 's contèsta d' altra manera... que aixís!... *(Li dona una bofetada.)*

CINTE. Oh!... (*Aturdida.*)

MALE. ¡Ben fet!...

PERE ¡Rita!...

LLUIS. ¡Qué heu fet, Rita!...

PONA ¡Quina bofetada!

JANO. Ni la de Malcos!

Cinteta ha quedat aturdida Rita, ab tota serietat, se aparta del costat de Cinteta, rodejada de Pere y Lluiseta. Las demés donas han quedat sorpresas. Cinteta, al referse, fora de sí va per tirarse á sobre de Rita, pero las donas la detenen. Crits, xiscles y exclamacions de totas

CINTE. Ah!... remaleída!... Vina, que!...

PONA Cinteta!...

JANO. Sossegat, dona!...

CINTE. ¡Deixeume anar!...

MALE. Je, je, je!... (*No parant de riure.*) ¡No la deixéu... y apartéu las criaturas!...

PERE *(Procurant calmarlas.)* No vull escandol á casa!...

CINTE. ¡Deixéume, que la vull reventar!...

PONA Pero, dona!...

PERE ¡Cinteta!... ¡Prou!... ¡Ordre!...

MALE Je, je, je!... ¡Cuidado, que mossega!...

CINTE. ¡La mataré!... ¡La mataré!...

Totas cridan fins á no arribarse á entendre. Pere, veyent la impossibilitat de calmarlas, acut á la següent estratagema: Surt del grupo y corrent cap al foro, agafa una escombra, y ab ella va pegant cops á terra com si perseguís una rata, tot dihent, cridant:

PERE Aquí!.. ¡Una rata!.. ¡una rata!... Aquí!..

Al sentir lo de la rata, se dispersan totas enfilanse pels banchs y las cadiras, fent grans xiscles y ajupintse las faldillas entre camas, quedant en la disposició següent: Rita y Lluiseta, abrassadas, s' han quedat en primer terme esquerra arrambadas á la paret; Cinteta y Malena, dalt d' un mateix banch á la dreta, resguardantse l' una ab l' altra casi abrassadas; las demés també convenientment dalt de cadiras; y Pere queda sol, dominant la situació, al mitj de la escena ab la escombra á la má y rihent. Quadro.

PERE Miréulas!... Lo que no hauría pogut lograr una companyía de civils, ni tots els mossos de l' esquadra, ho ha lograt... ¡un ratolí imaginari!... Ja, ja, ja!... Miréu!... Las dugas més enemistadas, juntas!... Aixís son las donas!... Ja, ja, ja!..

ESCENA ÚLTIMA

Los mateixos, y MAGINET, que porta llaunas ab pastas, quedantse sobtat á la porta.

MAGI. ¡Ay, ay!... Sembla 'l cementiri de *Don Juan Tenorio!*

MALE. No hi há cap rata?... Je, je, je!...

PONA Quin plaga que n' hi há del Pere!...
(*Totas baixan rihent.*)

RITA Noy, Maginet; vina!... Deixa aixó!...
(*Per las llaunas, que deixa á la taula.*)

MAGI. Qué vos passa mare?...

RITA Aqui s' ha dit una cosa, que taca l' honra de ta mare, y avans de que ho sápigas per boca d' altre, t' ho vull dir jo.

MAGI. Per endavant vos dich, mare, que no crech lo que hagin pogut dir.

RITA Ha dit aquesta dona, (*Senyalant á Cinteta.*) que algunas nits ha vist entrar un home á casa per la porta del hort.
(*Maginet queda sobtat. Els demés paran gran atenció.*)

CINTE. Sí!... Y que á la nit passada hi ha entrat també.

RITA Aixó, fill meu, es una vil calumnia!... ¡T' ho juro per!...

MAGI. (*Interrompentla.*) No juréu, mare!... (*Ab sentiment.*) Perque es veritat!

RITA ¡Qué dius?... ¡Jesús, Deu meu!... (*Ab espant, tapantse la cara ab las mans.*)

LLUIS. ¡Que 's veritat!... (*Ab congoixa.*)

PERE Ja no hi ha dupte!...

Totas las demés donas, fent una exclamació de sorpre-

sa, se quedan mirantse l' una á l' altra ab gran extranyesa. Comprenguis la serietat de la situació. Pausa.

MAGI. Perdó, mare!... ¡Era jo!...
RITA ¡Tú!... ¡Ah!... (*Ab sorpresa.*)
LLUIS. ¡Era ell!... (*Ab alegria.*)
PERE Ell?... (*Extranyat.*)
CINTE. ¿Ell, diu?... (*Duptant.*)
MALE. ¿Que 's ell?... (*Sorpresa, com totas las demés donas.*)
MAGI. Com no 'm deixavau surtir á las nits, algún dia, d' amagat vostre, prenía la clau de la porta del hort, y quan erau al llit, jo... me 'n anava un rato al café.
PERE Ja está aclarit el misteri!
RITA ¡Heu vist quin modo de comprométem!
MAGI. ¡Perdó, mare!... (*Agenollantse.*)
RITA Mereixerías que!... (*Amenassantlo.*)
LLUIS. Rita!... (*Interposantse.*)
PERE Perdónal, dona!...
MAGI. No hi tornaré més!...
RITA Aixecat!... Y d' avuy endavant, quan vulguis surtir al vespre, m' ho demanarás, y 't donaré la clau.
PERE Farás molt ben fet, que ja es prou gran per aixó.
MAGI. Vos prometo que no més surtiré per venir á festejar la Lluiseta. (*Acostantshi.*)
LLUIS. Sí, sí!... perque ara 'l pare ja ho voldrá, ¿veritat?...
PERE Veurém, veurém!... Tot dependirá de... (*S' acosta als dos joves, enrahonant ab ells.*)
RITA Cinteta!... Tenías rahó; pero jo també'n tenía. Entrava un home á casa... y ha resultat qu' era 'l meu fill.
MALE. Lo mateix que ab la farina de guixas: veritat que 'n vaig fer moldre, pero era per donar als tocinos, nó per pastar.
PERE Aixó vol dir que moltas vegadas las apariencias enganyan.
CINTE. Tots, tots teníam rahó; pero lo que 's la

bofetada ningú me la treurá de sobre.

RITA No puch fer més que demanarte'n perdó.

CINTE. Que us concedeixo de tot cor.

RITA Jo t' ho agraheixo, Cinteta.

PERE Ja us heu arreglat?... Donchs, ara entro jo. Rita: si venía 'l cas de que aquest parell de xicots nostres se enmaridessin, ¿ab quí viurían?

RITA Vaya una pregunta!.. Ab mí! No deixía surtir al meu de casa per una estona, y voldrías que'l deixés anar per sempre?... Ni pensarho, Pere!

PERE Y 't sembla si estará gaire bé, que jo 'm quedi sol com un mussolot?

RITA Fill... no sé qué dirthi!

PERE Jo sí que ho sé qué dirhi!... Míram bé: qué 't sembla la meva persona, es de recibo?

RITA Qué vols dir?...

PERE Toca, toca... Soch de bona llenya; tot teya!... No faig tan gotjot com tú; pero, vaja, passo pel joch.

RITA Pot ser voldrías que...

PERE Sí, dona, sí!... Que't convertissis en Rita Pastera.

CINTE. Fora un gran pensament!

PONA Lo millor que podríau fer!

MALE. Vaja, Rita; un cop de cap!

(*Rita, avergonyida, no contesta.*)

MAGI. Mare!... (*Suplicant.*)

LLUIS. Rita!... Volguéume ésser mare!...

RITA ¡Filla meva!... (*Obrintli ls brassos.*)

LLUIS. ¡Mare!... (*Abrassantshi.*)

(*Tots esclatan en alegres aclamacions.*)

PERE (*Fent fer silenci.*) Desde avuy, al forn del Pere Pastera, mana la Rita, no mana 'l Pere!

TELÓ

DEL MATEIX AUTOR

A cal notari ó uns capitols matrimonials desfets, saynete de costums catalanas, en un acte y en prosa. . . . 1 Pesseta.

Ahont menos se pensa..., comedieta en un acte y en prosa. . . . . 1 id.

En Pau de la Gralla ó la festa major de la vila, saynete de costums populars vendrellencas, en un acte y en prosa. . 1 id.

Lluyta de cacichs ó la elecció de regidors, saynete de malas costums, en un acte y en prosa . . . . 1 id

La nit dels Ignocents ó los municipals burlats, saynete en un acte y en prosa. . . . . 1 id.

La Agencia d' en Pep Currillo, saynete en un acte y en prosa. . . . . . . 1 id.

Lo carro del ví, quadro de costums vilatanas, en un acte y en prosa. . . . . . 1 id.